

Bruselj, 25. julij 2023
(OR. en)

12176/23

AGRI 427
AGRIORG 90
AGRIFIN 92

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	25. julij 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 456 final
Zadeva:	POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU o uporabi meril za dodelitev proračunskih sredstev in o učinku proračunskih prenosov na učinkovitost sheme šolskega sadja, zelenjave in mleka EU

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 456 final.

Priloga: COM(2023) 456 final

Bruselj, 25.7.2023
COM(2023) 456 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o uporabi meril za dodelitev proračunskih sredstev in o učinku proračunskih prenosov
na učinkovitost sheme šolskega sadja, zelenjave in mleka EU**

KAZALO

1. Uvod.....	2
2. Merila za dodelitev	2
2.1. Pravni okvir	2
2.2. Metodologija za določitev okvirnih dodelitev pomoči Unije na šolsko leto po 1. avgustu 2023	3
2.2.1. Viri podatkov	3
2.2.2. Izračuni	4
2.3. Rezultat uporabe meril za dodelitev.....	5
3. Učinek prenosov	6
3.1. Pravni okvir	6
3.2. Prenosi v obdobju izvajanja 2017–2023	6
4. Sklepi	8

1. UVOD

To poročilo v skladu s členom 225, točki (e) in (f), Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ izpolnjuje dve povezani obveznosti Komisije glede poročanja Evropskemu parlamentu in Svetu o shemi šolskega sadja, zelenjave in mleka (v nadaljnjem besedilu: šolska shema EU).

Prva obveznost se nanaša na uporabo meril za dodelitev iz člena 23a(2), v katerem je določen sklop objektivnih meril za dodelitev skupnega zneska pomoči EU za šolsko shemo EU posameznim državam članicam.

Druga obveznost se nanaša na učinek prenosov iz člena 23a(4) na učinkovitost šolske sheme v zvezi z razdeljevanjem šolskega sadja in zelenjave ter šolskega mleka. Te določbe državam članicam omogočajo, da enkrat na šolsko leto prenesejo do 20 % ene ali druge okvirne dodelitve, v ustrezno utemeljenih primerih pa je ta delež mogoče povečati do 25 %².

2. MERILA ZA DODELITEV

2.1. Pravni okvir

V skladu s členom 23a(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 je skupni znesek pomoči EU za šolsko shemo EU določen na 220 804 135 EUR na šolsko leto, od tega 130 608 466 EUR za sadje in zelenjavo ter 90 195 669 EUR za mleko.

Zneski so dodeljeni posameznim državam članicam na podlagi naslednjih objektivnih meril.

- a) Število otrok, starih med šest in deset let, v zadevni državi članici. Velja namreč, da je trajno povečanje deleža navedenih proizvodov v prehrani otrok v fazi, ko se oblikujejo njihove prehranjevalne navade, ključnega pomena. S tem se prispeva k doseganju ciljev skupne kmetijske politike (SKP) pri stabilizaciji trgov in zagotavljanju razpoložljivosti sedanje in prihodnje oskrbe (glej uvodno izjavo 24 Uredbe (EU) št. 1308/2013).
- b) Stopnja razvitosti regij v zadevni državi članici, da se zagotovi, da je manj razvitim regijam in manjšim Egejskim otokom v skladu s členom 1(2) Uredbe (EU) št. 229/2013 dodeljena večja pomoč.
- c) Pretekla uporaba pomoči EU za oskrbo otrok z mlekom in mlečnimi proizvodi poleg meril iz točk (a) in (b).

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007.

⁽²⁾ Za države članice z najbolj oddaljenimi regijami iz člena 349 PDEU in v drugih primerih, kadar mora država članica obravnavati posebne razmere na trgu v sektorju, ki ga zajema šolska shema, ali posebne okoliščine, povezane z majhno porabo ene od skupin proizvodov, ali druge družbene spremembe.

Svet je na podlagi teh objektivnih meril v Uredbi Sveta (EU) št. 1370/2013³ določil okvirne dodelitve pomoči EU posameznim državam članicam za obdobje od 1. avgusta 2017 do 31. julija 2023.

V tretjem pododstavku člena 5(4) navedene uredbe je določeno, da mora Komisija od 1. avgusta 2023 določiti okvirne dodelitve pomoči EU posamezni državi članici na šolsko leto. Za pomoč EU je treba upoštevati ista merila za dodelitev in najmanjši znesek, do katerega so upravičene države članice (290 000 EUR za šolsko sadje in zelenjavo ter 193 000 EUR za šolsko mleko), da lahko države članice z manj prebivalci shemo izvajajo stroškovno učinkovito.

Komisija je na podlagi tega določila okvirne dodelitve za šestletno obdobje od 1. avgusta 2023 do 31. julija 2029. To zajema obdobje izvajanja, določeno v strategijah, ki jih morajo države članice v skladu s členom 2(3) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/40⁴ Komisiji predložiti do 30. aprila 2023.

2.2. Metodologija za določitev okvirnih dodelitev pomoči Unije na šolsko leto po 1. avgustu 2023

2.2.1. Viri podatkov

- a) **Število otrok, starih med šest in deset let**, je bilo pridobljeno iz najnovejših podatkov Eurostata „Prebivalstvo na dan 1. januarja po starosti in spolu“. Skupno število otrok, starih med šest in deset let, v EU-27 se je leta 2021 v primerjavi z letom 2012 povečalo za 2 %. Največje povečanje (za več kot 20 %) je bilo zabeleženo v Sloveniji, na Švedskem, Malti, v Luksemburgu in na Češkem. V popisu je bilo zabeleženo zmanjšanje za 13 % na Portugalskem, za 5 do 8 % v Romuniji, na Nizozemskem, Danskem, v Italiji in na Madžarskem ter za 4 % v Grčiji in na Hrvaškem.
- b) **Manj razvite regije**: kategorije so opredeljene v „zakonodajnem okviru za kohezijsko politiko za obdobje 2021–2027“⁵. To so regije na ravni NUTS2, v katerih je BDP na prebivalca (v SKM – standard kupne moči) nižji od 75-odstotnega povprečja EU-27. **Manjši egejski otoki** so v členu 1 Uredbe (EU) 229/2013⁶ opredeljeni kot vsi otoki Egejskega morja razen otokov Kreta in Evia (ti ustrezajo regiji na ravni NUTS2 in so navedeni kot Grčija 42, Notio Aigaiο ter se upoštevajo kot druge manj razvite regije).

⁽³⁾ Uredba Sveta (EU) št. 1370/2013 z dne 16. decembra 2013 o opredelitvi ukrepov za določitev nekaterih pomoči in nadomestil v zvezi s skupno ureditvijo trgov za kmetijske proizvode.

⁽⁴⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/40 z dne 3. novembra 2016 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pomočjo Unije pri oskrbi izobraževalnih ustanov s sadjem in zelenjavo, bananami in mlekom ter o spremembi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 907/2014.

⁽⁵⁾ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/2021-2027-Finances/2021-2027-IJG-Categories-of-NUTS2-regions/uxj2-277b/data>

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1405/2006.

- c) Podatki o **pretekli porabi** so pridobljeni iz mesečnih izjav držav članic o odhodkih, poslanih Komisiji v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 908/2014⁷ (proračunski postavki 05 02 18 in 08 02 03 04). Uporabljeni zneski pomenijo povprečje odhodkov posameznih držav članic EU za šolsko mleko v celih zadnjih štirih šolskih letih: 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 in 2020/2021. V primerjavi z obdobjem 2012–2014 je pri Bolgariji, Češki, Irski, Italiji, Luksemburgu, Malti in Sloveniji opaziti znatno povečanje odhodkov (več kot 100 %). Slovaška je odhodke povečala za 71 %. Poraba pa se je izrazito zmanjšala v Franciji (–96 %) in Belgiji (–54 %). Skupna stopnja pretekle uporabe na ravni EU se je povečala za 3 %⁸.

2.2.2. Izračuni

Skupni znesek pomoči EU (130 608 466 EUR) za **šolsko sadje in zelenjavo** je bil državam članicam prvotno dodeljen sorazmerno z merilom (a) število otrok, starih med šest in deset let.

Pozneje je bil sorazmerno z deležem otrok, starih od 6 do 10 let, v manj razvitih regijah / na manjših Egejskih otokih v posamezni državi članici izračunan bonus do 20 % (merilo (b)). Pri tem pristopu je utež za to merilo skoraj 5 % (bonus v višini 7 028 176 EUR na skupno 137 636 642 EUR).

Okvirne dodelitve pomoči EU, ki izhajajo iz vsote zneskov, izračunanih na podlagi meril (a) in (b), so bile sorazmerno zmanjšane, da ustrezajo skupnemu znesku pomoči EU v višini 130 608 466 EUR.

Okvirne dodelitve pomoči EU posameznim državam članicam so bile prav tako prilagojene, da izpolnjujejo zahtevo, da mora vsaka država članica prejeti vsaj 290 000 EUR. Ciper, Luksemburg in Malta so prejeli dodaten znesek. Okvirne dodelitve pomoči EU za vse druge države članice so bile sorazmerno zmanjšane, da ni bil presežen skupni znesek.

Za **šolsko mleko** je bilo 60 % skupnega zneska pomoči EU državam članicam dodeljenih na podlagi merila (a) sorazmerno s številom otrok, starih med šest in deset let. 5 % skupnega zneska pomoči EU za šolsko mleko je bilo državam članicam dodeljenih na podlagi merila (b) sorazmerno s številom otrok, starih med šest in deset let, v manj razvitih regijah / na manjših Egejskih otokih.

Poleg teh dveh meril je bilo 35 % skupnega zneska pomoči EU za šolsko mleko v skladu z merilom (c) dodeljenih državam članicam z višjo povprečno uporabo pomoči EU na otroka od povprečja EU sorazmerno s preteklo uporabo pomoči EU v navedenih državah članicah. To so Bolgarija, Češka, Danska, Estonija, Ciper, Luksemburg, Madžarska, Latvija, Litva, Malta, Poljska, Romunija, Slovaška, Finska in Švedska.

Okvirne dodelitve pomoči EU za šolsko mleko, ki izhajajo iz vsote zneskov, izračunanih na podlagi meril (a), (b) in (c), so bile prilagojene tako, da so izpolnjevale zahtevo, da vsaka država

---

(⁷) Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 908/2014 z dne 6. avgusta 2014 o pravilih za uporabo Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s plačilnimi agencijami in drugimi organi, finančnim upravljanjem, potrjevanjem obračunov, pravili o kontrolah, varščinami in preglednostjo.

(⁸) Povezane delovne preglednice in izračuni za tri merila so določeni v Prilogi I.

članica prejme znesek v višini najmanj 193 000 EUR. Luksemburg in Malta sta prejela dodaten znesek. Da ni bil presežen skupni znesek (podrobni izračuni so v Prilogi II), so se okvirne dodelitve pomoči EU za vse druge države članice sorazmerno zmanjšale.

2.3. Rezultat uporabe meril za dodelitev

Nova okvirna dodelitev pomoči EU za **šolsko sadje in zelenjavo** je za deset držav članic (Dansko, Estonijo, Grčijo, Hrvaško, Italijo, Litvo, Madžarsko, Nizozemsko, Portugalsko in Romunijo) manjša kot v prejšnjem obdobju. Za Grčijo, Litvo in Madžarsko se je zmanjšala za manj kot 5 %, za Dansko, Estonijo, Hrvaško, Italijo, Nizozemsko in Romunijo za 5 do 10 %, za Portugalsko pa za 15 %.

Za 14 držav članic (Belgijo, Bolgarijo, Češko, Nemčijo, Irsko, Španijo, Francijo, Latvijo, Avstrijo, Poljsko, Slovenijo, Slovaško, Finsko in Švedsko) je nova okvirna dodelitev pomoči EU za **šolsko sadje in zelenjavo** večja kot v prejšnjem obdobju. Za Bolgarijo, Nemčijo, Španijo, Francijo, Latvijo, Avstrijo, Poljsko in Finsko se je povečala za manj kot 5 %, za Belgijo, Češko, Irsko in Slovaško za 5 do 10 %, za Švedsko za 19 %, za Slovenijo pa za 20 %.

Glavni razlog za zmanjšanje ali povečanje okvirne dodelitve pomoči EU je sprememba števila otrok, starih med šest in deset let, v zadevnih državah članicah, za Estonijo pa sprememba statusa priznanih območij z omejenimi možnostmi.

Za Ciper, Luksemburg in Malto se okvirna dodelitev ni spremenila zaradi zahteve *de minimis* (tj. posamezna država članica prejme znesek v višini najmanj 290 000 EUR).

Za **šolsko mleko** je 15 držav članic (Belgija, Nemčija, Irska, Grčija, Španija, Francija, Hrvaška, Italija, Ciper, Nizozemska, Avstrija, Portugalska, Slovenija, Finska in Švedska) prejelo manjšo okvirno dodelitev pomoči EU kot v prejšnjem obdobju.

Za Belgijo in Španijo se je zmanjšala za manj kot 5 %, za Nemčijo, Irsko, Grčijo, Nizozemsko, Avstrijo, Slovenijo in Švedsko za 5 do 10 %, za Italijo za 14 %, za Francijo, Hrvaško in Finsko za 20 do 30 %, za Portugalsko za 41 %, za Ciper pa za 49 %. Na Portugalskem je število otrok, starih med šest in deset let, upadlo za 13 %, pretekla uporaba pa se je močno zmanjšala. Ciper je v preteklem obdobju v okviru medinstitucionalnih razprav prejel višji znesek pomoči, kot bi bil upravičen ob dosledni uporabi meril za dodelitev.

Na splošno so spremembe okvirnih dodelitev za **šolsko mleko** večje od sprememb za **sadje in zelenjavo**. To je zaradi tretjega merila pretekle uporabe pomoči EU (v nekaterih državah članicah se je uporaba pomoči EU v okviru nove sheme močno zmanjšala).

Skupni okvirni znesek pomoči EU (za sadje in zelenjavo ter mleko) se je v treh državah članicah močno zmanjšal: na Cipru (–31 %), Portugalskem (–25 %) in Finskem (–19 %), od katerih ni nobena porabila 100 % okvirne dodelitve v zadnjih štirih šolskih letih.

3. UČINEK PRENOSOV

3.1. Pravni okvir

Shema šolskega mleka EU ter shema šolskega sadja in zelenjave EU sta bili ločeni shemi, dokler nista bili združeni v skupni pravni in finančni okvir na podlagi Uredbe (EU) št. 2016/791⁹. Evropski parlament in Svet sta menila, da bi skupni pristop državam članicam omogočil, da bi dosegle kar največji učinek razdeljevanja v okviru določenega proračuna ter povečale učinkovitost upravljanja. Vendar so nekateri elementi, kot so zadevni proračuni, ostali ločeni, da bi se upoštevale razlike med shemama (in njihovimi dobavnimi verigami).

Države članice, ki želijo sodelovati v šolski shemi, so od 1. avgusta 2017 vsako leto vložile zahtevek za pomoč EU, pri čemer so navedle znesek, ki so ga zahtevale za šolsko sadje in zelenjavo, ter znesek, ki so ga zahtevale za šolsko mleko. Kot je navedeno zgoraj, Uredba (EU) št. 1308/2013 državam članicam omogoča, da enkrat na šolsko leto prenesejo do 20 % ene ali druge okvirne dodelitve, da ju bolje prilagodijo svojim prednostnim nalogam in potrebam pri izvajanju sheme. Prenose je mogoče izvesti:

- (a) pred določitvijo dokončnih dodelitev za naslednje šolsko leto, in sicer med okvirnima dodelitvama države članice, ali
- (b) po začetku šolskega leta, in sicer med dokončnima dodelitvama države članice, kadar sta bili za zadevno državo članico taki dodelitvi določeni.

3.2. Prenosi v obdobju izvajanja 2017–2023

Ocena šolske sheme EU v obdobju od šolskega leta 2017/2018 do šolskega leta 2020/2021 je pokazala, da je možnost prenosa pomoči EU med dvema deloma sheme EU uporabilo 14 držav članic (na podlagi pregleda delovnih dokumentov, predloženih delegatom držav članic v Odboru za skupno ureditev kmetijskih trgov, področje živalski proizvodi). Uporabljena je bila predvsem za prenos sredstev z mleka na sadje in zelenjavo (v desetih državah članicah od 14, ki so uporabile prenos). Glavni razlog za prenos je bila prilagoditev večjemu povpraševanju po sadju in zelenjavi, vzporedno s premajhno porabo proračuna za mleko¹⁰.

Prenosi z dodelitev za mleko na dodelitve za sadje in zelenjavo za zadevnih deset držav članic se niso zahtevali vsako leto in uporaba prenesenega proračuna se je iz leta v leto spreminjala, kot je prikazano v preglednici v nadaljevanju.

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2016/791 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o spremembi uredb (EU) št. 1308/2013 in (EU) št. 1306/2013 glede sheme pomoči za oskrbo izobraževalnih ustanov s sadjem in zelenjavo, bananami ter mlekom.

⁽¹⁰⁾ Podrobna preglednica prenosov pomoči Unije med šolskim sadjem in zelenjavo ter šolskim mlekom je v Prilogi III.

DČ	LETO IZVEDENEGA PRENOSA	DELEŽ PORABLJENEGA PRENESENEGA ZNESKA
Belgija	2017/2018–2020/2021	0 %
Danska	2020/2021	0 %
Nemčija	2018/2019	100 %
	2017/2018, 2019/2020 in 2020/2021	0 %
Irska	2017/2018	60 %
Španija	2017/2018	30 %
	2018/2019 in 2019/2020	0 %
Ciper	2017/2018	0 %
	2018/2019	82 %
	2019/2020	0 %
	2020/2021	60 %
Luksemburg	2017/2018–2020/2021	100 %
Malta	2017/2018	0 %
Nizozemska	2017/2018	27 %
	2018/2019	70 %
	2019/2020 in 2020/2021	0 %
Avstrija	2017/2018–2018/2019 in 2019/2020	0 %

Prenose z dodelitev za sadje in zelenjavo na dodelitve za mleko je uporabilo malo držav članic (Francija, Portugalska, Romunija, Švedska), preneseni zneski pa so večji. Švedska to možnost uporabi vsako leto, saj se shema šolskega sadja in zelenjave EU tam ne uporablja, vendar se preneseni znesek dejansko ne porabi. Francija vsako leto prenese skoraj 4,5 milijona EUR, da izenači proračuna za mleko ter sadje in zelenjavo. Vendar sta obe dodelitvi v štiriletnem obdobju izvajanja, ki ga zajema ocena, ostali večinoma neporabljeni. Samo Romunija je preneseni znesek zaradi pogostejšega razdeljevanja (dnevno) porabila v celoti.

4. SKLEPI

Merila za dodelitev skupnega zneska pomoči EU za šolsko shemo posameznim državam članicam iz Uredbe (EU) št. 1308/2013 je Svet uporabil pri sprejemanju Uredbe Sveta (EU) št. 1370/2013 (za obdobje od 1. avgusta 2017 do 31. julija 2023), Komisija pa z Izvedbenim sklepom (EU) 2023/106 (za obdobje od 1. avgusta 2023 do 31. julija 2029). Slednji je bil sprejet po pozitivnem mnenju Odbora za skupno ureditev kmetijskih trgov z dne 15. decembra 2022, pri čemer je podporo izrazilo 24 držav članic, kar pomeni 83 % prebivalstva EU. Povedano drugače, uporabo meril je podprla velika večina.

Merila ostajajo pomembna, saj vključujejo tri ključna načela: sorazmernost (število učencev v posamezni državi članici), kohezijo (stopnjo razvitosti regij) in učinkovitost (preteklo uporabo). V okviru tekočega pregleda šolske sheme EU bi se lahko razmislilo o razširitvi področja uporabe tretjega merila (pretekla uporaba) na šolsko sadje in zelenjavo, saj je zdaj omejeno na šolsko mleko.

Možnost prenosa pomoči EU je bila večinoma uporabljena za prenos s šolskega mleka na šolsko sadje in zelenjavo. To je bilo izvedeno za zadostitev naraščajočemu povpraševanju po sadju in zelenjavi, kar se zdi skladno s trendom naraščanja števila otrok, vključenih v del sheme EU za šolsko sadje in zelenjavo, in trendom zmanjševanja števila otrok, vključenih v del sheme EU za šolsko mleko¹¹.

V praksi so bili preneseni zneski v primeru prenosov z mleka na sadje in zelenjavo učinkovito porabljeni le do 15 %, v primeru prenosov s sadja in zelenjave na mleko pa do 12 %. Vendar je ta možnost državam članicam omogočila, da so po potrebi bolj izkoristile dodeljeno pomoč EU za kritje večje količine in pogostosti razdeljevanja. V okviru tekočega pregleda šolske sheme EU bi se lahko razmislilo o poenostavitvi pristopa tako, da bi državam članicam omogočili uporabo nacionalnih dodelitev glede na njihove potrebe in kot je opisano v njihovih nacionalnih strategijah.

⁽¹¹⁾ Na splošno se je število otrok, ki so prejeli ugodnosti iz dela sheme za sadje in zelenjavo, v obdobju 2017/2018–2020/2021 zmanjšalo za 2,5 % (kar je v veliki meri povezano z zdravstvenimi omejevalnimi ukrepi za zajezitev pandemije COVID-19). Število otrok, ki prejema ugodnosti iz dela sheme za mleko, pa se od šolskega leta 2017/2018 stalno zmanjšuje.